

Pokyny k odběru – ptáci

Vyšetření provádíme ze vzorků krve či peří. Při získávání biologického materiálu dbejte na to, aby nedošlo ke kontaminaci vzorku. Kontaminace naprosto znehodnotí vyšetření (např. falešně pozitivní výsledky u infekcí, nemožnost určení pohlaví, atd.). Laboratoř nezodpovídá za chyby vyšetření způsobené kontaminací vzorku, nevhodným materiálem k vyšetření, špatně/nečitelně označeným vzorkem či záměnou vyšetřovaných jedinců. **Pokud odebíráte vzorky od více jedinců, použijte jednorázové rukavice na každého jedince nebo si pečlivě umyjte ruce po každém odběru, zamezíte tak kontaminaci vzorku.**

U směsných vzorků lze současně vyšetřit až tři jedince (pouze infekce). Při odběru materiálu postupujte dle níže uvedeného postupu, nedávejte peří či krev do jedné společné zkumavky, ale odděleně, totéž platí i pro vyplnění žádanky (pro každého jedince příslušná žádanka, do poznámky uveďte, že požadujete směsný vzorek na vyšetření infekcí, nebo nejdříve určení pohlaví u jednotlivých vzorků a směsný vzorek na vyšetření infekcí). U každého jedince je provedena izolace DNA a kontrola kvality izolované DNA, část vzorku DNA je uchována pro kontrolu či dovyšetření (např. při pozitivním výsledku směsného vzorku na infekce můžeme na žádost zákazníka otestovat každého jedince zvlášť).

Peří

Pro analýzu DNA lze použít 3 – 5 tzv. „živých per“, to znamená peří obsahující pulpu (dřeň). Peří bez dřene nelze použít, protože v nich není obsažena jaderná DNA a korová vrstva peří je též tvořena bezjadernými buňkami. Vytržená pera ihned uschovejte do igelitového sáčku a uzavřete, pečlivě označte – shodně s identifikačními údaji na žádance.

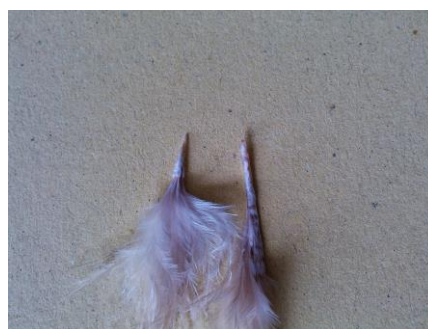
Pero bez pulpy

Zlomené pero

Vhodné pero

Krev

Odběr krve může provádět pouze osoba s patřičnou kvalifikací. Papoušci mají jaderné erythrocyty a trombocyty, tudíž pro analýzu DNA stačí několik kapek krve odebraných nejlépe do mikrozkušavky s antikoagulantem K_2EDTA či K_3EDTA (zkumavka na krevní obraz, obvykle s fialovým uzávěrem). Po nakapání krve do zkumavky opatrně promíchejte krev s antikoagulantem a pečlivě označte údaji shodnými s údaji na žádance.

Odběr krve je dále možný na odběrový tampon, který zasíláme na vyžádání. Pootočením uzávěru otevřete tubus s odběrovým tamponem, tamponem nasajte vzorek krve, stačí 1 – 2 kapky. Vhodný je vzorek kapilární krve, např. z drobného vpichu do prstu či odstřížením konečku drápu. Tampon ihned vložte do tubusu, ale úplně nezavírejte, nechte cca 20 minut nebo déle, dle množství krve uschnout, pečlivě označte údaji shodnými s údaji na žádance.

U vyšetření PBFD doporučujeme odebrat i vzorek peří, zejména u jedinců vykazujících podezřelé příznaky. Původce PBFD – cirkovirus je velmi záľudný a celkem nepravidelně se vyskytuje v peří a krvi postiženého jedince. Při současném zaslání vzorku peří a krve se zvyšuje případný záchyt PBFD. Pokud je u nemocného jedince PBFD již v pokročilé fázi, může dojít k situaci, kdy v peří cirkovirus zachytíme, ale v krvi nikoliv, protože PBFD způsobuje leukopenii (snížení množství bílých krvinek), to znamená, že z vyšetřované krve získáme DNA převážně z erytrocytů a trombocytů, ale DNA z leukocytů obsahující i cirkovirus je podprahové, analýzou DNA nedetekovatelné množství.